

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til udenrigsministeren og ministeren for udviklingsbistand [om liberaliseringen af handelen med landbrugsvarer].

Af Jeppe Kofod (S), Martin Lidegaard (RV), Steen Gade (SF) og Frank Aaen (EL).
(Forespørgslen anmeldt 5/4 2005).

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (*Ophold*). Det er givet.

Kl. 14.45

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 135: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Styrket undervisning i dansk som andetsprog, herunder ved udvidet adgang til at henvise tosprogede elever til andre skoler end distriktsskolen).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 1/4 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Lovforslaget handler jo om, at vi skal styrke undervisningen i dansk som andetsprog, og herunder også den mulighed at henvise eleverne til andre skoler end distriktsskolerne. Med det her lovforslag får vi et meget godt redskab til kommunerne, så det bliver lettere at lave lokale løsninger netop for at kunne styrke folkeskolens undervisning af tosprogede elever for derved også at afhjælpe det forhold, at tosprogede elever generelt klarer sig dårligere i uddannelses-systemet.

Kompetencen til at træffe beslutning om henvisningen af de tosprogede elever til undervisning i dansk som andetsprog kommer nu til at ligge hos kommunalbestyrelsen, og den kan så beslutte at henvise til en anden skole i kommunen, hvis det er påkrævet af det pædagogiske hensyn.

Det er meget vigtigt, at man hele tiden evaluerer elevens niveau, fordi det jo er vigtigt, at eleven hurtigst muligt kommer i en normalklasse, og hidtil har det kun været muligt at henvise tosprogede elever med behov for basisundervisning i dansk som andetsprog til nogle modtageklasser.

Med det her lovforslag vil eleven kunne blive på distriktsskolen, hvis kommunalbestyrelsen vælger, at dette skal være gældende, og så vil det være let stille og roligt at få indsluset eleven i en almindelig klasse i nogle fag. Det bliver op til kommunalbestyrelsen at afgøre, om undervisningen bedst sikres på distriktsskolen, eller om der af pædagogiske grunde er et hensyn, der skal tages, og om det er nødvendigt at henvise dem til en skole, hvor undervisningen er tilrettelagt særligt med henblik på at tilgodese tosprogede elevers behov for sproglig og faglig udvikling. Det forudsættes, at afgørelsen om behovet for den enkelte elevs placering træffes på baggrund af konkrete pædagogiske vurderinger af den enkelte elevs sprogstøttebehov.

I Venstre mener vi, at det er den rigtige vej at gå, nemlig at give kommunalbestyrelsen kompetencen til at planlægge og tilrettelægge det bedste undervisningstilbud af de tosprogede elever i deres egen kommune. Venstre anbefaler forslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Thomas Adelskov.

Thomas Adelskov (S):

En række undersøgelser satte i 2004 folkeskolen til debat. Konklusionerne var enslydende: Den danske skole er simpelt hen ikke god nok til at give eleverne den nødvendige faglige ballast.

Særlig alvorligt er det for de 16-17 pct. af en ungdomsårgang, der i undersøgelserne fik skudsmålet: funktionelle analfabeter. Nu er det her begreb formodentlig ikke helt dækkende for de faktiske problemer for de elever i skolerne, der læser dårligst, men uanset antallet og uanset begrebet så er det en katastrofe, at vi ikke er i stand til at sikre alle unge de mest basale værktøjer til at kunne klare sig i voksenlivet.

Efter de generelt dårlige undersøgelsesresultater viste endnu en PISA-undersøgelse, at folkeskolen særlig halter efter, når det gælder de faglige færdigheder hos vores indvandrerbørn og -unge.

Socialdemokratiet er parat til tage sin del af ansvaret for at forbedre den danske folkeskole. Vi har foreslået en lang række initiativer, der samlet skal være med til at løfte skolen. Bl.a. har vi foreslået en øget og styrket efteruddannelse af skolens lærere inden for de mest centrale områder udpeget af OECD-teamet. Det handler om læsning, naturfag, urolige børn, tosprogede elever og evalueringen i skolen.

Socialdemokratiet har foreslået, at skolens ledelse styrkes, at samarbejdet mellem skolen og forældrene styrkes, og at der tages en række selvstændige initiativer over for de skoler og de kommuner, der har særlig store udfordringer i form af mange tosprogede elever.

Vi ønsker at give kommunerne nogle redskaber at arbejde med for at sikre og øge deres integrationsarbejde. Socialdemokratiet har foreslået, at der oprettes en særlig økonomisk pulje til de mest udfordrede skoler, således at de får mulighed for at få flere lærere, lavere klassekvotienter, bedre og nyere lokaler og bedre undervisningsmaterialer og it-udstyr.

I nogle kommuner arbejder man allerede med denne form, man kalder det magnetskoler. Det er der, hvor man søger at hæve de enkelte skolars niveau så meget, at skolerne bliver tilvalgt af forældrene frem for fravalgt.

Socialdemokratiet ønsker også at give kommunerne mulighed for at tilrettelægge undervisningen i dansk som andetsprog og skolernes arbejde således, at man kan henvise eleverne til den eller de skoler, der kan sikre, at eleverne opnår maksimalt udbytte, og sikre, at enkelte skoler ikke tynges af elever med danskundervisningsbehov, men at disse elever kan henvises til andre skoler.

Kl. 14.50

Dette lovforslag gennemfører netop denne sidste del, og er en mulighed for de kommuner, der ønsker at gøre brug af den såkaldte Albertslundmodel – ikke som krav til kommunerne, men som et tilbud til kommunerne om også at kunne anvende dette redskab i integrationsarbejdet.

Vores håb er, at vi kan være med til at skabe en lang række værktøjer og redskaber, der samlet er med til at sikre, at vi får øget det faglige niveau i folkeskolen så vel for etniske danskere som for unge med anden etnisk baggrund. Socialdemokratiet kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

I Det Radikale Venstre sætter vi også stor pris på en styrkelse af samarbejdet med forældrene. Hvordan finder hr. Thomas Adelskov, at det her forslag styrker samarbejdet med forældrene?

Forældrene optræder først et godt stykke inde i lovforslaget, når de bliver nævnt som berettigede til partshøring. Er det sådan den socialdemokratiske forestilling om, hvordan forældre inddrages, at man bliver partshørt om beslutningsgrundlaget for at henvise ens barn til en anden skole end den ønskede? Det er det ene.

Det andet er, om hr. Thomas Adelskov vil referere de positive erfaringer, der har været med Albertslundmodellen, og som gør, at man ønsker at generalisere eller lovliggøre metoden i Danmark generelt.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Vi har foreslået, at der indføres en række nye redskaber til forældresamarbejdet. Vi har bl.a. også foreslået, at forældresamtalerne lovfastsættes med et højere antal end det, vi i dag ser praktiseret ude i skolerne.

Vi mener sådan set også, at forældrene, allerede inden børnene starter i skolerne, bør inddrages i diskussioner med skolen og med lærerne om, hvordan eleverne skal arbejde i den danske folkeskole, for vi tror, det også er med til at skabe klare forudsætninger for en ordentlig skolegang, både for det ansvar, som ligger hos forældrene, og det ansvar, der ligger hos skolen.

Når det drejer sig om forældrenes medansvar her, så må man jo konstatere, at de erfaringer fra Albertslundmodellen, og det bliver der også spurgt til, netop tilsiger, at mange af indvandrerforældrene rent faktisk synes, at det her er en god idé. Det viser sig jo bl.a. ved, at de elever fortsætter på de skoler, som de har været henvist til, efter at de ikke længere har de her ekstraordinære behov for støtte i dansk.

Derfor synes vi, det er en udmærket idé som et redskab og et tilbud til kommunerne, og læg mærke til, at det vel at mærke ikke er et krav til kommunerne, for jeg tror, det er vigtigt, at det er et redskab, man kan anvende afhængigt af de lokale forhold.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Når nu Socialdemokratiet har så positiv og progressiv en holdning til forældrenes inddragelse

og har andre forslag, forekommer det så ikke besynderligt, at der overhovedet ikke tales om forældrenes inddragelse i den her tvangsmæssige placering af børnene i forbindelse med det skolevalg, som forældrene måtte have truffet? For der står nemlig ikke noget som helst om de meget positive typer af inddragelse, som hr. Thomas Adelskov nævner, i det her konkrete lovforslag, som jo er det, der behandles i dag.

Det andet er, at én ting er, at eleverne bliver på den skole, de er blevet henvist til – det synes jeg selvfølgelig er én god erfaring – noget andet er, hvad der er den sproglige erfaring, og om realiteten er, at de elever, der bliver henvist, også får et dansk sprog, der har modersmålsniveau.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Altså, for det første handler det her lovforslag i bund og grund ikke om at øge mulighederne for forældrene for at kunne engagere sig i skolerne. Det er nogle andre diskussioner, vi skal tage på et andet tidspunkt.

Men når det drejer sig om erfaringerne, og når det drejer sig om de positive erfaringer med Albertslundmodellen, ja, så kan man dels sige, at der i Albertslund i hvert fald er den positive erfaring, at man ikke søger væk og hen til andre skoler, altså f.eks. distriktsskolerne, når danskundervisningsbehovet er endelig ophørt, dels at der jo for nylig var undersøgelser, som viste, at også indvandrerforældre rent faktisk ser det som en stor fordel, at der på skolerne ikke går en meget stor overvægt af tosprogede elever, men at der er blandede skoler, og helst ser deres børn gå på blandede skoler.

Det giver vi også en mulighed for nu, så kommunerne kan tilrettelægge deres skolepolitik og deres skoler sådan, at det her ikke bliver et problem, eller i hvert fald at de har et nyt værktøj at anvende i deres integrationsarbejde.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Louise Frevert.

Louise Frevert (DF):

Dette lovforslag har været lang tid undervejs, og det er derfor med stor glæde, at Dansk Folkeparti ser, at det nu endelig bliver fremsat.

Desværre nåede vi det ikke inden valget, men bedre sent end aldrig, da dette lovforslag forhåbentlig vil være med til at dæmme op for de sto-

re problemer, der desværre er med mange fremmedsprogede børn i den danske folkeskole.

Kl. 14.55

Når vi taler om mangel på integration, og når vi taler om dårlig integration, er det børnene, der bliver de store tabere senere som voksne. Derfor er det utrolig nødvendigt, at man griber ind allerede fra børnehaveklassen og vurderer børnene individuelt, så man kan være sikker på, at det, der er primært, nemlig det danske sprog, bliver det, der bliver fokuseret på, og at alle børn, der kommer ud af den danske folkeskole, vil være i stand til at læse og skrive på et optimalt dansk, der vil være til gavn for dem senere hen i tilværelsen.

Dette lovforslag er jo ikke et *skal*-lovforslag, men et *kan*-lovforslag, og det vil være op til kommunerne selv, hvordan de vil tilrettelægge deres undervisning af tosprogede børn, når de har forskellige værktøjer, som de kan bruge for at gøre det bedre for børnene.

Jeg håber da også, at hele problematikken omkring fremmedsprogede børn vil være et overgangsfænomen, idet vi har gjort tiltag, der skal dæmme op for, at børn ikke kan tale dansk, når de kommer i børnehaveklasse, ved at man allerede i børnehaven giver de børn, som har problemer med det danske sprog, sprogstimulering.

Det må være i alles interesse, at man får en folkeskole, hvor det primære er at lære og tilegne sig kundskaber, og at den fællesnævner, som står som det ønskværdige mål, ikke kun er at have en folkeskole, som skal varetage fællesskabet, selv om det også er vigtigt. Derfor lægger vi vægt på, at man på en sympatisk måde er i stand til at få de fremmedsprogede børn integreret i skoler, hvor der vil være mulighed for, at de i deres dagligdag kan tale dansk som primært sprog.

Vi skal væk fra ghettodannelser på skolerne; vi skal tænke ad nye veje, når det gælder integration. Derfor er dette lovforslag og det frie skolevalg et godt udgangspunkt at starte fra. Indvandrerforældre eller fremmedsprogede børns forældre kan se det fornuftige i, at man via frivillighedens vej kan få børn sluset ind på skoler, hvor man giver dem en mulighed for i videst muligt omfang at kunne modtage basisundervisning.

Så kommer der en lille parentes her på faldebrevet, men det er meget svært for mig ikke at fremføre den, fordi jeg vil påtale, at ordet tosprogede i virkeligheden er misvisende i det her til-

fælde. Det, vi taler om her, er jo altså trods alt en gruppe børn, der som sagt ikke er tosprogede, men etsprogede. Derfor er hele problemet ved at kalde dem tosprogede – og jeg ved udmærket godt, hvad definitionen er, så det skal jeg ikke have skudt i skoene lige om lidt – at det er misvisende, at man på en eller anden måde har fået indsluset ordet tosproget i det danske sprog og lagt en kutyme for dagen for, at man bare tager det som et ord, man bruger i gængs forstand, i stedet for at kalde det fremmedsprogede børn. Man kalder det tosprogede børn, selv om vi jo, som jeg sagde før, ved, at denne gruppe af børn er en gruppe af børn, som ikke er tosprogede i ordets bogstavelige forstand, men er etsprogede.

Eksempelvis taler de arabisk eller tyrkisk, og det vil sige, at de har ét sprog, de har ikke to sprog, som ville være det optimale, hvis man i ordets pålydende forstand og værdi skulle tale om tosprogethed. Så det var en lille parentes, som jeg synes man skal tage til efterretning.

Jeg har tidligere også fremført, at vi i Dansk Folkeparti godt kunne forestille os, at det ville være hensigtsmæssigt, at man fik det slettet og kaldte dem fremmedsprogede i stedet for tosprogede, men det har der ikke været præcedens for. Vi er stadig væk ihærdige, og vi er startet med en anden samling her fulde af fortrøstning til, at det nok skal kunne lykkes på et eller andet tidspunkt at få manet til fornøft.

(Kort bemærkning).

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Nu har OECD jo anbefalet Danmark, at man skulle gøre nogle forsøg med modersmålsundervisning, fordi man mener, det vil styrke elevernes evne til at lære både dansk og andre fag. Hvordan ser fru Louise Frevert på OECD's anbefalinger?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jeg vil sige, at selvfølgelig er de da taget til efterretning, de undersøgelser. Og jeg vil godt lige have lov til at pointere her, at der ikke på noget som helst tidspunkt for mit vedkommende har været sagt, at vi ikke bryder os om modersmålsundervisning. Det, der er hele humlen i det, er, at der kan bliver undervist i modersmålsundervisning 10 timer om dagen, hvis det er det, man ønsker, men der, hvor hele problemet kommer til at ligge i diskussionen, er der, hvor det skal diskuteres, hvem der skal betale for det, og hvem der skal finansiere det.

Så vi har ikke på noget som helst tidspunkt sagt, at man skulle forbyde modersmålsundervisning. Det må bare være for folks egen regning, hvis de ønsker at modtage modersmålsundervisning.

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg har heller ikke påstået, at ordføreren ikke mener det, men jeg vil godt tage udgangspunkt i, at OECD netop anbefaler det. Fru Louise Frevert taler om, hvem der skal betale, men er det ikke i samfundets interesse at få integreret de børn og derfor netop give dem de hjælpemidler, der er de bedste? Og når OECD anbefaler modersmålsundervisning som et af dem, ville det så ikke være en god idé at indføre det?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Det, der ud fra vores betragtning vil være mest hensigtsmæssigt, er – som jeg også pointerede i min tale – at det primære sprog er dansk, og det må ligeledes være hensigtsmæssigt, at det andet kun skal være et overgangsfænomen, eller sagt på en anden måde:

Det optimale er det, som vi har været med til at vedtage her i Folketinget, nemlig at børn skal have sprogstimulering helt fra børnehaveklassen. Lovforslaget sætter ind med ekstra danskundervisning, så de børn, der har problemer med det danske sprog, kommer til at tale dansk så tidligt som overhovedet muligt i deres skolegang, og det må være det primære. Det må være i samfundets interesse ikke at begynde at trække det i langdrag på nogen som helst måde. Danskundervisningen skal være cementeret og koncentreret, så børnene kan få udbytte af deres undervisning i hele skoleforløbet.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det var fru Louise Freverts parentes, der gjorde, at jeg tænkte, at jeg måske havde misforstået lovforslaget.

Pointen i lovforslaget forekommer mig meget tydeligt at være, at det netop er målrettet børn, der har to sprog. Det er nemlig børn, som har et ikke uvæsentligt behov, men som til gengæld ikke er i kategorien børn, der har brug for egentlig basisundervisning og derfor efter den nuværende lovgivning kan henvises til modtageklasser.

Derfor må man vel konstatere, at lovforslaget netop retter sig mod børn, der har to sprog: et sprog, som er deres modersmål, fordi det rent bogstaveligt tales af deres mor i hjemmet, og et dansk, som man ikke finder fyldestgørende for at kunne følge den almindelige undervisning. Eller er det to helt forskellige tolkninger af lovforslaget, vi diskuterer?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Som jeg indledningsvis sagde, er jeg udmærket klar over definitionen af, hvad »tosproget« er, og det gjorde jeg også rede for, så der skal ikke være nogen tvivl.

Jeg tror, at fru Margrethe Vestager og jeg læser lovforslaget på samme måde. Men det, jeg opponerer imod, er, at man kalder børnene for tosprogede, for det er ikke børn, der har to sprog, som er ligevægtige i deres dagligdag. Så ville de jo ikke have behov for at få ekstra sprogundervisning i dansk for at kunne tale to sprog lige godt.

Der er mange mennesker, der mener – det tror jeg fru Margrethe Vestager og jeg kan være enige i – at det er en fordel at kunne tale to eller tre sprog så tidligt som muligt fra barnsben af, for det giver jo de børn nogle forrygende muligheder rent uddannelsesmæssigt senere hen i tilværelsen. Men det, vi taler om her, er, hvad vi mener definitionen på tosproget er. Hvis man tager ordet for pålydende, er det et barn, som taler to sprog lige godt, eksempelvis kan det være et barn, som har boet i England i en årrække og kommer tilbage til Danmark. Barnets forældre er henholdsvis englænder og dansker, så barnet taler lige godt engelsk og lige godt dansk, og det barn vil jeg definere som et tosproget barn.

Det er en problemstilling, som jeg synes vi skal tage op. Jeg tog det med som en parentes, det har ikke noget med lovforslaget at gøre, men det er kun, fordi ordet er med i lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det er en nyhed for mig, at man skal tale to sprog lige godt for at være tosproget, men det kaster til gengæld lyset tilbage på det tidligere spørgsmål, nemlig: Hvis de børn får en danskundervisning, der er fyldestgørende, hvorfor så ikke sørge for, at de også får en modersmålsundervisning, der sikrer, at de taler deres modersmål på et moderne, fyldestgørende niveau og ikke på den måde, som moderen taler det? Hun

har måske ikke været i kontakt med sprogfæller og ikke været i kontakt med det moderne sprog, der tales i det land, som familien kom fra for måske to-tre generationer siden.

Hvis vi skal have glæde af en sproglig mangfoldighed og ikke kun danskbeherskelse på noget, der ligner modersmålsniveau, men også rummer andre sproglige færdigheder, burde vi også støtte børnene i at få en god sproglig udvikling på andre sprog.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jeg har stor sympati for fru Margrethe Vestagers synspunkt, men det er jo ikke et synspunkt, som Dansk Folkeparti deler.

Jeg synes, jeg har redegjort for og pointeret, at det er selve ordet tosproget, som vi mener er forkert brugt i denne sammenhæng. Modersmålet i Danmark er dansk, og derfor må det være det primære sprog og det sprog, som man skal satse på at børnene skal lære for at få det optimale ud af uddannelsessystemet i Danmark. Derfor mener jeg, det er meget, meget vigtigt, at vi tager diskussionen på et andet tidspunkt, og ordføreren for partierne kunne eventuelt også tage den hos ministeren.

Kl. 15.05

Jeg diskuterede selv spørgsmålet med ministeren i sidste samling, og vi burde jo egentlig finde ud af, om det er et ord, der har sneget sig ind og dannet præcedens og kutyme – altså at man bare bruger det ord, fordi man har defineret det sådan på Danmarks Pædagogiske Universitet – eller det er et ord, hvis egentlige betydning man burde fastholde. Jeg synes, det ville være en meget, meget bedre idé, hvis man sagde fremmedsproget i stedet for tosproget, netop fordi definitionen er, som den er.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg går ud fra, at også Dansk Folkepartis ordfører er enig i, at det handler om at give alle børn den bedste mulighed for at lære at leve i det danske samfund.

Jeg har sagt til mig selv, at i dag er vi heldigvis i den situation, at flere og flere børn fra indvandrer- og flygtningefamilier går i børnehave. Når de har fået deres kammerater i børnehaven, er det helt naturligt, at de får den bedste tryghed, hvis de følges ad videre i skolesystemet, og det er derfor, lovforslaget efter min mening udgør et stort problem, fordi sammentømrede kol-

lektiver kan blive opløst på grund af den såkaldte Albertslundmodel. Ser ordføreren ikke et problem i det?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Nej, jeg må indrømme, at det gør jeg faktisk ikke, for jeg vil nok sige, at med hensyn til barnets tarv står det rent læringsmæssige og det at tilegne sig kundskaber i fokus og øverst på min ønskeliste i stedet for kun at varetage fællesskabet og den sociale adfærd.

Det drejer sig jo heller ikke om, at eksempelvis en hel rød stue, der kommer i en børnehaveklasse, skal sprogscreenes og flyttes til en anden skole, så derfor kan jeg ikke se det som et problem. Det er et lille skift, hvor barnet vil få nogle trygge forhold, og alene det at kunne lære et optimalt dansk vil jo også gøre, at barnet kommer ind i fællesskabet i den nye børnehaveklasse eller 1. klasse, barnet kommer i. Det vil skabe trygge rammer, og jeg tror ikke, det vil være noget problem, for nogle af børnene vil jo kende hinanden, andre vil ikke, og et skift er altså ikke til nogen skade. Børn er omstillingsparate på en helt anden måde, end voksne er.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Så vil jeg godt høre, om Dansk Folkepartis ordfører ikke vil anerkende, at der er en sammenhæng mellem social tryghed og det, at man er i stand til at kunne lære – eller mere præcist: Er der ikke en vis forståelse hos Dansk Folkeparti for, at når et 7-årigt barn starter i skole, skaber det den tryghed, som er rammen for en god skolegang, at barnet starter sammen med nogle, det kender?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Nu er jeg ikke helt klar over, om Enhedslistens ordfører har børn, men undertegnede har børn og har haft mange børn igennem folkeskoleforløbet, og jeg vil nok sige, at jeg har ikke kunnet se, at skolen har haft de store problemer med at skabe trygge rammer for børnene.

Jeg er da glad for, at Enhedslistens ordfører har et så stort engagement, hvad social tryghed angår, men kundskaberne står stadig højere på vores ønskeliste end det sociale samvær.

Jeg vil sige, at de børn, som ikke har gået i børnehaveklasse, og de børn, der ikke har gået i børnehave, kender jo ikke nogen i den klasse, de

kommer ind i. Men der vil vel kun være et par enkelte stykker, der ifølge Enhedslistens terminologi og tankegang vil være helt fremmedgjorte, fordi de overhovedet ikke kender nogen af de andre, og også et par enkelte sådanne outsiders, hvis man skal kalde dem det, vil jo finde sammen i et tryghedsfællesskab, så jeg kan slet, slet ikke se, at der skulle være nogen som helst problemstilling i det – tværtimod.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Vi siger tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Carina Christensen.

Carina Christensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi meget optaget af at sikre en vellykket integration af indvandrere og deres efterkommere. Vi finder det dybt bekymrende, at hver anden tosprogede elev ved afslutningen af folkeskolen ikke har de fornødne læsefærdigheder til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse. Samtidig viser en evaluering af dansk som andetsprog i folkeskolen, at kommunernes indsats på området er meget svingende.

Derfor er det også både godt og fornuftigt, at regeringen har sat sig for at skabe de bedst mulige rammer for, at kommunerne kan løfte opgaven, så de tosprogede elever får optimale dansk kundskaber og det nødvendige faglige udbytte af skolens undervisning. Hermed får vi forhåbentlig skabt et godt grundlag for den enkelte elevs integration i det danske samfund.

Kl. 15.10

Med dette lovforslag får kommunerne et nyt redskab til at hjælpe de tosprogede elever, der har behov for særlig støtte i danskundervisningen. Kommunen vil fremover, hvis den ønsker det, kunne henvise eleverne til en anden skole end distriktsskolen, hvis det ud fra en konkret pædagogisk vurdering af den enkelte elevs sprogstøttebehov vurderes, at behovene vil kunne blive tilgodeset bedre på en anden skole end distriktsskolen.

I Det Konservative Folkeparti forventer vi os meget af dette nye redskab. Vi tror, at tosprogede elevers integration bedst fremmes ved, at gode betingelser for læring og god sprogundervisning følges ad, og vi mener også, det vil være til stor hjælp for de tosprogede elever, at de til daglig omgås elever med dansk som modersmål eller elever, som behersker dansk på modersmålsniveau.

Det er klart, at dette tiltag ikke kan stå alene, og lovforslaget ligger da også i naturlig forlængelse af lovændringen fra sidste år, hvor der indførtes obligatorisk sprogstimulering for alle de tosprogede børn i førskolealderen, der har behov for det.

Andelen af tosprogede elever i folkeskolen udgør i dag ca. 10 pct., og den udvikling vil fortsætte. Antallet af tosprogede elever i børnehaveklassen i skoleåret 2002-03 var mere end det dobbelte af elevantallet i 10. klasse, og dertil kommer, at antallet af skoler, der har en overvægt af tosprogede elever, er steget betragteligt. Derfor er det også vigtigt, at vi handler, og at vi skaber det bedst mulige grundlag for den enkelte elevs integration i det danske samfund.

Vi kan derfor støtte lovforslaget.

Margrethe Vestager (RV):

Det Radikale Venstre har med stor interesse læst lovforslaget og også bemærkningerne om lovforslagets evne til at overholde de konventioner, som Danmark har tilsluttet sig. Det hænger jo sammen med, at det for os er meget afgørende, at det netop er en individuel pædagogisk begrundelse, som skal sikre, at barnet får det bedst muligt pædagogisk tilrettelagte tilbud, som passer til de konkrete behov, det enkelte barn måtte have. Det er helt afgørende for os, og det er det, vi synes er det positive i lovforslaget.

Der er ikke desto mindre et aber dabei. Som der allerede har været en undertone af hos flere ordførere, er det, som om man ikke helt kan frigøre sig fra det indtryk, at det er et spredningslovforslag, der skal bruges til at sprede børn med anden etnisk baggrund til andre skoler, og det synes vi er problematisk. Der er også enkelte hints i bemærkningerne, som kunne få en på den tanke.

Det andet problem i lovforslaget er, at forældreinddragelse slet ikke er med i billedet i forbindelse med børnenes skolevalg. Folketinget behandler i øjeblikket en anden lovgivning, som lægger utrolig stor vægt på forældrenes engagement i skolevalget. Man ser det som en helt afgørende ting for forældrenes optagethed af skolevalget og den gode skolestart for både barnet og så sandelig også for forældrene, at forældrene selv kan vælge skoler og ikke møder en pædagogisk begrundet afvisning, men kun en afvisning, som begrundes med manglende kapacitet. Det samme engagement må man forvente, at

forældre til børn med anden etnisk baggrund og børn, som har brug for sprogstimulering af forskellig type og på forskelligt niveau, har.

Jeg synes ikke, det er særlig svært at sætte sig i de forældres sted, hvis vi forestiller os, at kommunen har testet ens barn og derefter meddeler en, at man nu vil blive partshørt om grundlaget for beslutningen om, at ens barn ikke kan gå på den skole, man har ønsket, barnet skal gå på, men skal gå på en skole, som ligger ganske langt væk fra lokalområdet og den skole, som set fra forældrenes synspunkt er den ønskede. Jeg tror, de fleste forældre vil synes, at det er en ganske, ganske mærkelig måde at begynde samarbejdet med folkeskolen på.

Allerede af den allerførste sætning i vores folkeskolelov fremgår det, at skolen har pligt til at samarbejde med forældrene i bestræbelserne på at gennemføre sit formål. Derfor havde vi langt hellere set, at man i bemærkningerne beskrev den proces, det er at træffe et rigtigt skolevalg set i forhold til skolens evne til at sikre, at det enkelte barn får de rigtige pædagogiske tilbud, f.eks. for at sikre den nødvendige sproglige udvikling.

Dermed også sagt, at vi synes, at lovforslaget trækker i den gale retning, når det gælder om at inddrage forældre med anden etnisk baggrund, fordi vi selvfølgelig, som flere ordførere heldigvis også har været inde på, anerkender de samme forældres store interesse i, at børnene får den bedst mulige undervisning. Dermed jo også sagt, at vi gerne vil arbejde med på lovforslaget med henblik på, at det bliver, som det umiddelbart lader sig stille til skue, nemlig en pædagogisk tilgang med hensyn til at give det enkelte barn en undervisning, der fremmer dets mulighed for at lære tilstrækkeligt i skolen.

Kl. 15.15

Hvis vi i stedet for gennem udvalgsbehandlingen bliver bekræftet i, at lovforslaget er en spredningslov, der ikke har nogen intention om at inddrage forældrene hverken positivt eller negativt, så vil vi forholde os negativt til lovforslaget. Men i dets intention, hvis man kan tage det for pålydende, så synes vi, det er rigtigt at se på, hvordan man kan styrke børnenes muligheder for at lære dansk på et niveau, der er så højt, at de kan følge med i skolen.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Tak. Næste ordfører er fru Pernille Vigsø Bagge.

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Dette lovforslag tager udgangspunkt i, at tosprogede elever klarer sig dårligere i folkeskolen end deres jævnaldrende danske klassekammerater. Lovforslaget retter opmærksomheden mod, at kommunerne gør en for dårlig indsats for de her tosprogede elever, og i den forbindelse ønsker man altså mulighed for at kunne flytte de elever væk fra deres distriktsskole for dermed at kunne påvirke elevernes mulighed for at tilegne sig dansk som andetsprog.

Med den her lov i hånden vil man altså henvisse eleverne til en skole, hvor undervisningen særlig er tilrettelagt med henblik på at tilgodese tosprogede elevers behov for sproglig og faglig udvikling.

Jeg ser det her lovforslag som et forsøg på at rette op på en temmelig forfæjlet integration. Det er jo i sig selv en udmærket ting at ville rette op på fortidens fejl, men jeg forstår altså ikke helt metoden. For mig at se vil man med det her forslag kunne rykke rundt med de tosprogede elever i kommunerne, som man vil, under henvisning til sproglig stimulering. Når Asamina og Arac ikke passer ind i billedet, fordi en skole rummer for mange tosprogede elever, så kan man rykke dem ud af deres klasse og ind på en anden skole, hvor billedet er sådan lidt mere broget, om man så må sige, for der at tvinge dem til at tale bedre dansk.

Jeg afviser på ingen måde vigtigheden af at kunne dansk, når man bor i Danmark, men hvorfor skal integrationsindsatsen ramme børn og unge ved, at man adskiller dem fra venner og klassekammerater? Hvorfor sætter man ikke ind med en målrettet integration, der fremmer folkeskolens rummelighed og ikke udråber visse skoler som dårlige og andre som gode udi integration?

Hvorfor sætter man ikke massivt ind med midler og professionalisme på de skoler, hvor der er mange tosprogede elever, ja, på alle skoler, for at møde eleverne, hvor de er, i deres nærmiljø, når det nu er det, man også taler for hele tiden i denne her kommunalreform? Der skal børnene jo hjem og gå i skole i deres nærmiljø, hvor de ellers har været i amterne og har fået vidtgående specialundervisning. Hvorfor er det så o.k. nu at flytte elever rundt og væk fra nærmiljøet?

Når man i bemærkningerne til forslaget læner sig op af anbefalinger fra OECD, hvorfor tager man så ikke OECD's anbefalinger på det her område alvorligt og indfører de forsøg med mo-

dersmålsundervisning, som OECD så kraftigt anbefaler? Meget taler for, at elever med et andet modersmål end dansk klarer sig bedre i dansk, når de vejledes og undervises og får forklaret ting på deres modersmål, deres såkaldte følesprog.

Lovforslaget udtrykker måske nok en god vilje, men så længe landets integrationsproblemer søges løst med hensynsløs flytten rundt på skolebørn, kan SF altså ikke støtte det her forslag. Lad os i stedet få kigget på og få gang i ting, der sandsynligvis virker, f.eks. modersmålsundervisning.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren ... Undskyld, der er bedt om en kort bemærkning fra fru Anne-Mette Winther Christiansen.

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg vil gerne spørge fru Pernille Vigsø Bagge, hvorfor der er så stor mistillid til kommunalbestyrelsernes evne og vilje til at tilrettelægge det bedst mulige pædagogiske tilbud til et tosproget barn, der har behov for at få undervisning, sådan at vedkommende kan blive bedre til dansk, men også kan blive godt funderet. Hvori bunder den store mistillid?

(Kort bemærkning).

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg har absolut ingen mistillid til kommunalbestyrelser landet over. Jeg mener også, at hvis kommunalbestyrelser havde midler til det, så ville de absolut sætte ind med en meget mere målrettet indsats også over for tosprogede elever, men med regeringens skattestop er det jo svært at frigive midler til ting, der virker, såsom modersmålsundervisning. En løsning med bare at sprede børn rundt i området for at få lidt mere spredning på eleverne kan jeg ikke se løser nogen som helst problemer.

Kl. 15.20

(Kort bemærkning).

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg forstår stadig væk ikke, hvori mistilliden består, for hvis du spreder børn inden for kommunen, så har du jo ikke ændret noget, der er jo stadig væk den samme pengesamme at arbejde i.

Jeg oplever ikke, at der er skoler, der har givet udtryk for, at de overhovedet ikke kunne varetagge opgaven, de har derimod ønsket muligheden

for at få lov til at løse opgaven lokalt. Derfor forstår jeg stadig væk ikke denne her store mistillid. Nu er der endelig herfra givet mulighed for, at de kan komme i gang med det arbejde, de beder om at få lov til at lave.

(Kort bemærkning).

Pernille Vigsø Bagge (SF):

For det første har jeg stadig væk ikke mistillid til kommunerne.

For det andet ændrer det – som fru Anne-Mette Winther Christiansen selv siger – ikke noget at flytte børnene rundt. Det er andre tiltag, der skal til, hvis tosprogede elever skal have en målrettet indsats. At sprede dem rundt, for at de kan gå rundt blandt flere elever, der taler dansk, er ikke det, der hjælper. Det er en halvhjertet løsning uden perspektiv, sådan som lovforslaget er udformet.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Tosprogede – man hæfter sig meget ved ordet tosproget. Jeg er da f.eks. vidende om, at der er børn i den danske folkeskole, som behersker et udmærket dansk og et udmærket engelsk, og som klarer sig ganske udmærket i folkeskolen, og de må jo også betegnes som værende tosprogede.

Det, der ligger i det her, er jo, at forudsætningen for indlæringen bl.a. er, at man forstår, hvad det er, man skal lære.

Derfor kunne jeg da godt tænke mig at spørge SF's ordfører, hvorvidt man sætter størst pris på socialt samvær, eller om man sætter størst pris på at tilegne sig kundskaber fremadrettet, og indlæring af dansk er jo bl.a. et vigtigt fundament i det.

(Kort bemærkning).

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg henholder mig til folkeskoleloven, hvor der står, at vi skal opdrage vores elever i folkeskolerne til at være dannede mennesker, hele mennesker, med lige vægt på kundskaber og social og almen dannelse, og det lægger jeg også vægt på.

Jeg synes ikke, det er hensigtsmæssigt, at man, fordi man måske ikke tidligere har fået gjort noget ved integrationen i det her land, så vil begynde at flytte rundt på skolebørn. Jeg synes, det er synd for børnene.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Nu er det jo sådan, at man indimellem er nødt til at flytte skolebørn, også af andre grunde, bl.a. fordi der er nogle, der måske ikke rigtig kan begå sig i folkeskolen. Så jeg ser ikke den store problematik i det. Her flytter man altså nogle børn for at give dem nogle bedre muligheder for at lære det danske sprog.

Det er bare sådan en konstatering, men jeg går ud fra, at SF's ordfører er enig i, at der er en begrebsforvirring omkring tosprogede, for det er som om, at når man siger tosproget, dækker det jo faktisk over rigtig mange ting, det dækker bl.a. over, at man behersker to sprog, men det dækker stadig væk ikke over det her begreb, hvor vi taler om børn af anden etnisk oprindelse, altså børn af indvandrere, for de taler kun ét sprog.

(Kort bemærkning).

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg synes, det er en lidt sjov diskussion, Dansk Folkeparti prøver at køre på banen med hensyn til, om man er tosproget, eller om man er fremmedsproget.

Jeg mener, at når man kommer fra et andet land og har et andet modersmål og så taler dansk i større eller mindre grad, så er man tosproget.

De børn, hr. Kim Christiansen selv refererer til, som taler dansk og engelsk, kalder han også tosprogede, og det er ikke sikkert, at de behersker engelsk lige så godt som dansk. Den der begrebsforvirring med hensyn til, om de er tosprogede eller fremmedsprogede, har ikke så meget relevans for det her, synes jeg.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Majbrit Berlau.

Majbrit Berlau (EL):

Alle børn skal have en god skolegang, alle skal afslutte folkeskolen med en god ballast, der gør dem i stand til tackle livet.

Det er et problem, når virkeligheden viser, at mange unge går ud af folkeskolen uden at have fået tilstrækkelig viden. Alt for mange tosprogede børn og elever får ikke noget ud af folkeskolen på det faglige niveau.

Dette forslag skulle så være en del af løsningen, skulle forbedre skolegangen, særlig for de tosprogede. Men vil det det?

Lovforslaget handler reelt om spredning af de tosprogede elever og ikke så meget andet. Lovforslaget fokuserer på antallet af tosprogede elever i klasserne og i skolerne og ikke så meget andet.

Kl. 15.25

Man har opfundet en ny kategori: elever, der har et ikke uvæsentligt behov for sprogstøtte, og disse elever skal kommunerne så kunne sprede på skolerne. Forslaget handler altså om, at nogle elever skal have færre rettigheder end andre. Nogle elever skal ikke nyde godt af det frie skolevalg.

Det spørgsmål, man må stille sig selv, er: Er tvang den rigtige løsning? Vil det skabe bedre integration? Vil det skabe bedre skoler – også for de tosprogede?

Vi ser problemer i forslaget. Enhedslistens grundsynspunkt er lige ret og lige pligt for alle. Lovforslaget har mangel på lige ret for de tosprogede. Det er uacceptabelt, at alle ikke har lige ret.

Der er en række elementer i lovforslaget, som der ikke er taget hensyn til, og som vi i Enhedslisten mener er en del af løsningen på problemet i folkeskolen.

Først og fremmest er løsningen et kvalitetsløft i undervisningen: Lærerne skal efteruddannes til at undervise de tosprogede elever; flere lærere i hver klasse til at styrke undervisningen for alle; bedre arbejdsforhold for både elever og lærere.

Vi vil inddrage sprogforskning, inddrage elevernes modersmål som aktivt læringsredskab, for meget forskning peger på, at det er vejen frem. Det vil reelt styrke danskundskaberne og det faglige niveau generelt.

Enhedslisten mener principielt, at den lokale folkeskole skal have de ressourcer, den har behov for, for at sikre, at skolen kan levere en god uddannelse til de børn, der bor i distriktet.

Tvangsspredning af de tosprogede elever er ikke et veldokumenteret redskab, og det undrer os derfor, at regeringen vælger at bruge tvangsspredning, når forskningen viser, at andre redskaber såsom styrkelse af modersmål, bedre efteruddannelse osv. faktisk har dokumenteret virkning for de tosprogede elever.

Hvis ministeren mener, at spredning er bedre, så vil jeg meget gerne vide, hvor ministeren har fundet dokumentation for det her redskab, for det er åbenbart ikke tilfældet i Albertslundmodellen, at det virker, jævnfør Århus Kommunes hørings svar.

I Enhedslisten vil vi meget gerne have blandede skoler, skoler, hvor ressourcestærke og resourcesvage elever går i samme klasse. Vi ved, at i en blandet klasse vil de stærke elever trække de svageste op, uden at de svageste trækker de stærke ned. Det gælder også for undervisningen.

Vi vil gå ad frivillighedens vej, for det er den vej, vi tror vil virke. Alle forældre, også de tosprogede forældre, ønsker nemlig det bedste for deres børn. Giv folkeskolen de redskaber, der skal til, og som det er dokumenteret skal til for at skabe en god uddannelse.

Det her lovforslag handler om spredning, det handler om tvang. Det er uunderbygget, og det er meget tvivlsomt, om det vil have nogen effekt. Derfor afviser vi forslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Så er det undervisningsministeren.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder): Tak for den overvejende positive modtagelse, som ordførerne har givet lovforslaget. Jeg behøver ikke sige så meget, men jeg vil dog godt lige understrege et par ting.

Der er alene tale om et redskab, vi tilbyder kommunerne, et redskab, som de kan bruge, og hvor kriteriet ikke er, at det drejer sig om etniske unge. Kriteriet er jo heller ikke, at fordi man er tosproget, så skal man spredes. Der er jo masser af tosprogede, der overhovedet ikke har behov for at blive spredt.

Det handler om et pædagogisk redskab, som skal sammenlignes med den specialundervisning, vi tilbyder børn, som har særlige behov, og der er den vidtgående og den mindre vidtgående specialundervisning. Her har vi en gruppe af børn, som har et særligt behov, og for dem har vi så et særligt ekstra redskab, som vi tilbyder kommunerne, hvis de ønsker det. Sådan skal det forstås.

Henvielse til en anden skole må altså udelukkende være begrundet i pædagogiske hensyn til de pågældende børn, dvs. når det konstaterede sprogstøttebehov bedst kan imødekommes ved at henvise eleven til en anden skole.

Der vil til hjælp for kommunerne blive udarbejdet vejledende sprogttest på et forskningsmæssigt grundlag til brug for en vurdering af, hvem der ved optagelse i skolen har et ikke uvæsentligt sprogstøttebehov. Der er altså ikke tale om et vilkårligt grundlag for henvielsen.

Der er tale om, at kommunerne også får et redskab, som baseres på den højeste sagkundskab.

Kl. 15.30

I øvrigt vil regeringen sende et hyrdebrev til kommunerne i forlængelse af evalueringen af dansk som andetsprog, og vi vil hjælpe lærerne til at blive klædt bedre på til at undervise i dansk som andetsprog, bl.a. ved at sikre, at fagområdet indgår i den ordinære læreruddannelse, og at forsøgslinjefaget bliver et fast linjefag.

Nogle skoler med mange tosprogede elever har meget gode resultater. Denne gode praksis vil vi udbrede kendskabet til igennem et idékatalog. I forbindelse med strategien mod ghettoisering vil regeringen iværksætte et projekt ved navn »Dette virker på vores skole«, hvor igen de gode eksempler vil blive udbredt, og så vil der i øvrigt blive sat fokus på udviklingen af andet-sprogspædagogikken.

Så vil jeg til sidst nævne, at indførelsen af obligatorisk sprogstimulering af alle tosprogede børn i førskolealderen også vil være med til at sikre, at alle elever får det maksimale faglige og sociale udbytte af skolens undervisning. Målet er naturligvis, at så få elever som muligt overhovedet har brug for det ekstra pædagogiske redskab, som dette forslag omhandler.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Der er en kort bemærkning fra fru Majbrit Berlau.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg er interesseret i at høre: Flere hørings svar påpeger, at det er uklart, om forældrene, såfremt de ikke ønsker deres barn flyttet til en anden skole, har ankemulighed. Yderligere er der flere hørings svar, der påpeger, at skoleinspektøren, eller hvem det nu er på skolen, ikke har den rigtige uddannelse til at vurdere, om børnene faktisk har behov for at flytte til en anden skole.

Hvad har ministeren tænkt sig at gøre for at dæmme op for de uklarheder i lovforslaget?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

I det første lovudkast var det jo skolelederen, som traf afgørelsen. Dette lovforslag bygger på, at det er kommunen, der træffer afgørelsen, men kommunen kan uddelegere beslutningen til skolelederen. Det har den betydning, at hvis man er utilfreds med skolelederens beslutning, så kan den ankes til kommunen, for den kommune, der

har uddelegeret en beslutning, vil til enhver tid kunne føre kontrol med og skal naturligvis have indseende i, hvordan denne uddelegerede kompetence administreres. Derfor er det helt almindelig praksis, at når man har fået en kompetence uddelegeret, så kan der klages til den, som har uddelegeret kompetencen.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Men det er blevet problematiseret i hørings svarene, at både de organer, som skal sprede børnene, og dem, som man så kan anke til – og her tænkes så på kommunalbestyrelsen – faktisk ikke besidder den viden, der skal til for at vurdere, om børnene har behov for den ekstra sprogstøtte, eller om det vil være godt for barnet ud fra de individuelle pædagogiske krav, som der stilles i lovforslaget, at blive flyttet til en ny skole.

Har ministeren gjort sig nogen overvejelser om at sende skoleledere eller andre på efteruddannelse i forhold til at vurdere det her?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror, de hørings svar er afgivet i forhold til det oprindelige lovforslag, hvor beføjelsen lå hos skolelederen. Nu ligger beføjelsen altså ifølge lovforslaget hos kommunen, og det betyder, at der kan klages over skolelederens beslutning til kommunen.

Da kommunerne meget snart bliver betydelig større, næsten tre gange større i gennemsnit, vil de også have større sagkundskab, næsten tre gange så mange til at yde pædagogisk-psykologisk rådgivning, og det vil sige, at det problem, som nogle af høringsparterne har nævnt her, vil være kraftigt reduceret.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu er der jo en lang række kommuner, der ikke ændrer størrelse, og derfor vil det være interessant at se, hvordan de i givet fald vil håndtere opgaven.

Kl. 15.35

Det andet er, at jeg synes, det er meget interessant med forestillingen om, at man skal delegere det til den enkelte skoleleder, for det må forekomme den enkelte skoleleder svært at have et overblik over samtlige kommunens skoler i forhold til, hvor det enkelte barn netop kan få en undervisning, der retter sig mod det enkelte

barns behov i forhold til den vurdering, der er foretaget. Men det vil jeg gerne lade ligge for øjeblikket.

Jeg vil nærmere høre til ministerens interesse i at drøfte, på hvilken måde forældrene kan inddrages på en mere dialogpræget og ligeværdig måde. De ord, der er blevet brugt med hensyn til forældrene i dag, er ord som partshøring, klage og anke, og det forekommer at være ord fra et andet vokabular end det, som man umiddelbart ville forvente, hvis man læser folkeskoleloven og den vægt, forældrenes positive støtte til skolens virke er tillagt.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil så også lade det første, fru Margrethe Vestager nævnte, ligge, og vende mig til det sidste.

Hvis et forældrepar er utilfredse med, at deres dreng eller pige bliver henvist til en anden skole, så vil de naturligvis gå til skolelederen og sige, at det er de utilfredse med, og så vil enhver skoleleder selvfølgelig sige: Jeg vil gerne se på sagen igen. Hvis det ikke hjælper, så vil skolelederen sige: Jeg står fast, men hvis du er utilfreds, så kan du klage til kommunen.

Når der så klages til kommunen, har man noget sagkundskab, som vil kigge beslutningen nærmere efter, og som vil indstille til kommunen, om man nu giver skolelederen ret eller man ikke giver skolelederen ret. Sådan er det i den slags sager, og det er der intet usædvanligt i. Det kendes jo også fra andre områder. Så jeg kan ikke se, at det skulle være et særligt problem i dette tilfælde.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det er muligt, at det ikke er et særligt problem, hvis man anskuer den her proces som en forvaltningsmæssig afgørelse, men hvis man i stedet anskuer det som den proces, som er barnets skolestart, så tror jeg, man vil komme til et andet resultat, for så ville man finde, at det var vigtigt at inddrage forældrene og forældrenes vurdering af barnets sproglige kompetence og forældrenes vurdering af, hvor barnet er modenheds mæssigt i forhold til et skolevalg, som måske er meget fjernt i forhold til de børn, barnet kender, eller hvad det nu måtte være.

Hele grundtænkningen er, at alle forældre givetvis vil det bedste for deres børn og derfor

også vil være overordentlig modtagelige for information, rådgivning og inddragelse i forhold til et skolevalg, der sikrer, at deres barns behov bedre kan imødekommes, og det er en ganske anden diskussion end diskussionen om, hvorvidt en forvaltningsmæssig afgørelse bliver indrammet af de rette partshøringsinstrumenter. Vi er meget tilhængere af, at man fastholder det første fokus.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg synes, det er relevant at nævne, hvilke rettigheder man har, hvis man er utilfreds med en afgørelse – undskyld, jeg nævnte det.

Nu kommer vi så til værdien af at inddrage forældrene. Jeg tror altså ikke, at vi her i Folketinget og i ministeriet er så meget klogere end dem, der sidder ude i kommunerne. Enhver skoleleder og enhver kommune vil jo være interesseret i at få dette til at glide på den bedst mulige måde, og det, de især vil være optaget af, er at få forældrene overbevist om, at det er det bedste for deres barn. Så jeg kan garantere for, at der vil blive gjort alt for, at forældrene accepterer beslutningen, og man vil drøfte det med forældrene.

Mit indtryk er, at det er et udbredt forældreønske blandt indvandrere og flygtninge, at deres børn kommer i selskab med et betydeligt antal danske børn, når de kommer i skole. Det er jo ikke blot de danske børn og deres forældre, der klager, hvis der er for stor koncentration af indvandrer- og flygtningebørn, det er sandelig ikke mindst indvandrer- og flygtningebørnenes forældre, som beklager det. Så jeg tror ikke, der er den interessen modsætning, og derfor tror jeg, fru Margrethe Vestager kan være sikker på, at der vil opstå en rimelig dialog imellem forældre og skole.

Det kan man jo også se i den kommune, som har praktiseret dette her. Jeg har ikke hørt om sådanne problemer i den kommune.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-

tragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 15.40

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om genindførelse af skolepraktik, tilskud til praktikpladser og forbedring af erhvervsskolernes præmieringsordning.

Af Carsten Hansen (S) m.fl.
(Fremsat 31/3 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Forslaget går kort fortalt ud på, at den begrænsning af skolepraktikordningen, som blev aftalt mellem regeringspartierne, Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti i november 2003, afskaffes igen. Og så vil forslagsstillerne desuden pålægge regeringen at fremsætte forslag om et generelt tilskud til praktikpladser, som er blevet oprettet fra og med den 1. maj 2004. Og endelig vil forslagsstillerne pålægge regeringen at gøre erhvervsskolernes præmieringsordning ved fremskaffelse af uddannelsesaftaler mere hensigtsmæssig og at forbedre skolernes mulighed for praktikpladsopsøgende virksomhed.

Jeg er sikker på, at forslaget er velment. Synspunktet, som ligger bag forslaget, er ikke nyt. Der blev mildest talt ført valgkamp på sagen. Jeg tror, at ikke bare statsministeren, men også andre mindes den humoristiske skraldevogn, som kørte efter statsministeren i valgkampen, hvor skraldevognen skulle symbolisere, at regeringen ved at begrænse skolepraktikken smed de unge i en skraldespand. Det var jo morsomt og synligt, men det havde intet holdepunkt i virkeligheden.

Sagen er jo, at mens der skete en begrænsning i skolepraktikken, så skete der en betydelig større stigning i antallet af rigtige praktikpladser, og ikke nok med det: Stigningen skete især der, hvor man havde begrænset skolepraktikken. Hvorfor? Fordi skolepraktikken på disse områ-

der er blevet misbrugt, sådan at man i stedet for at tage almindelige elever og lærlinge tog dem, der havde været i skolepraktik – et udpræget misbrug. Da det blev bremset, fik vi i stedet for en stigning i antallet af almindelige pladser. Det synes vi i regeringen er en succes.

I 2004 er der indgået 1.800 flere praktikaftaler end i 2003, ja, det er faktisk første gang siden 1998, at der har kunnet konstateres en mærkbar og vedvarende stigning i antallet af aftaler. Den positive udvikling i 2004 er fortsat i 2005. I de første 2 måneder er der blevet indgået yderligere 200 aftaler. Hvis man ganger det med seks, så er det 1.200 på årsbasis, og hvis man lægger det oven i de 1.800, så er vi altså oppe på en stigning på 3.000.

Målet, som regeringen har sat, er jo, at der i 2006 skal være 3.000 pladser flere end i 2004. Så ikke blot er der en stigning, men det er også en stigning, der ser ud til at opfylde de mål, der er sat.

Derfor kan regeringen ikke anbefale genindførelse af skolepraktik. Skolepraktikken modvirker vekselluddannelsesprincippet, og den fører undertiden til blindgyder og giver i øvrigt de unge et urealistisk forhold til de muligheder, der er på arbejdsmarkedet.

Vi ved jo alle sammen, at der er ganske få områder, hvor især unge af anden etnisk baggrund søger hen. Hvis vi der opretter flere skolepraktikpladser, så fører det jo ikke til andet end blindgyder, skuffelser, nederlag, hvorimod hvis vi i stedet giver de unge et skub fra mekanikerområdet over til smedeområdet, fra tømrerområdet over til snedkerområdet og fra HK-området eller rettere sagt fra handel og kontor over til butik, så har de en chance for at få en rigtig plads. Og det er til gavn for integrationen, langt mere end skolepraktikken er.

Kl. 15.45

Med hensyn til generelle tilskud til virksomhederne har vi i regeringsgrundlaget skrevet, at vi gerne vil sikre en økonomisk tilskyndelse til de arbejdsgivere, der bidrager til at løse opgaven med at skaffe flere praktikpladser. Vi påtæner en ordning, som med et kontant beløb præmierer de virksomheder, der opretter ekstra praktikpladser, frem for en ordning, der giver et generelt tilskud.

Jeg vil gerne understrege, at en sådan ordning selvfølgelig altid skal have et element af tilbagevirkende kraft, for ellers sætter man jo al virksomhed i stå, indtil ordningen træder i kraft.